

UIT DE LITTERATUUR

Röntgenologische Kontrolle pulpachirurgisch behandelte Milchzähnen. Von B. O e s t m a n und H. T h y b e r g. Acta Odontologica Scandinavica. Vol. III Jun. 1941 No. 1.

De vraag, waarom het in deze merkwaardige studie uit het Eastman-Instituut te Stockholm gaat, luidt: welk beeld vertoonen pulpa-chirurgisch behandelde melkelementen na hun behandeling op de röntgenfoto.

Merkwaardig is zij misschien nog het meest om het verbluffend groot aantal pulpabehandelingen van melkkiezen, die in genoemd Instituut blijkbaar heel gewoon zijn. Het besproken materiaal omvat nl. de gevallen van wortelkanaalbehandeling, die gedurende den tijd van 1 Mei 1937 tot 31 Maart 1938 naar de röntgenafdeeling verwezen werden ter controle. De verdere röntgencontrole van deze zelfde gevallen loopt tot 1 Juni 1939. Het aantal patiëntjes bedroeg 480. In totaal werden bij hen 1055 wortelkanaalbehandelingen in melkkiezen gemaakt, d.i. ongeveer 2 per kind. Van deze melkkiezen werden 3.275 röntgenopnamen gemaakt, d.i. gemiddeld 3 per tand. Eventueel aan de behandeling voorafgegaane foto's zijn hierbij niet meegeteld. De behandeling, verricht door 51 tandartsen in het Instituut, werd alleen toegepast bij molaren met vitale, intacte pulpa in verschillend stadium van ontsteking. Gevallen van gangreneuse of necrotische pulpa werden in het algemeen uitgesloten.

Gecauteriseerd werd hoofdzakelijk met arsenicum — één dag erin afgesloten —; in enkele gevallen werd drukanaesthesie met cocain toegepast. Het drooghouden geschiedde met wattenrollen en spekselpomp.

Als antiseptica werden gebruikt, chloramin, perhydrol, eugenol, en tricolin. Geamputeerd werd met „Toverudpasta” (Tricolin-Zinkoxyd- en Xeroform) met Eugenol-Zinkoxyd-en Xeroform, en in enkele gevallen met Kalxyl en Pulpatekt I.

Bevreemdend is het, dat over de leeftijden der verschillende kinderen vrijwel niet gerept wordt. Het aantal wortelkanaalbehandelde elementen per kind (alleen melkmolaren worden hier vermeld) bedroeg bij 1 kind acht, bij 3 kinderen zeven, bij 5 kinderen zes, bij 9 kinderen vijf, bij 49 kinderen vier, bij 109 kinderen drie, bij 163 kinderen twee, en bij 141 kinderen één.

Het onderzoekingsmateriaal is gegroepeerd als volgt:

- A. Elementen *zonder* röntgenveranderingen periapicaal en interradiculair bij het begin der behandeling.
 - A. 1 Tanden, die bij latere controle onveranderd gebleven zijn.
 - A. 2 Tanden, waar bij latere controle röntgenveranderingen periapicaal of interradiculair ontstaan bleken te zijn.

- A. 3 Tandem, die bij een tusschencontrole veranderingen vertoonden, welke echter bij een latere controle volkomen verdwenen bleken te zijn.
- B. Elementen met röntgenveranderingen periapicaal of interradiculaair reeds bij het begin der behandeling.
 - B. 1 Tandem, die bij een latere controle progressie der veranderingen vertoonden.
 - B. 2. Tandem, die bij latere controle regressie der veranderingen vertoonden.
- C. Tandem met pathologische resorptie.
- D. Tandem met intra-radicaire resorptie.

De belangrijkste groep, nml. A. 1. blijkt 54,4 % te bedragen.

Groep A. 2. — eigenlijk van nog grooter gewicht! — bedraagt 42,2 %.

Terecht merken de schrijvers hierbij op, dat dit resultaat nauwelijks tevreden stellend te noemen is. Niet oninteressant is het percentage van groep A. 3, nml. 3,2, welk aantal dus aan dat van groep A. 1 nog mag worden toegevoegd. Het aantal B. gevallen bedroeg 76, d.i. slechts 7,2 % van het totaal der behandelingen. Deze gevallen hadden, volgens de schrijvers, liever geëxtraheerd moeten worden. Over de C.groep wordt niets medegedeeld.

De D.groep omvatte 297 gevallen, verdeeld over de verschillende gevallen van A. en B.

De beteekenis van dit onderzoek ligt wel hierin, dat het resultaat van wortelkanaalbehandeling van melkmolaren, toegepast volgens gebruikelijke methode, door een vrij groot aantal tandartsen, onder goede omstandigheden arbeidende, een vergelijkingsobject biedt voor anderer arbeid.

Verbetering van resultaat achten de schrijvers alleen mogelijk wanneer het gelukt te komen tot een nauwkeuriger diagnostiek der pulpa-aandoeningen, verscherping der indicatie en perfectioneering der behandelingsmethoden.

Bovendien, aldus de schrijvers, schijnt het niet onaannemelijk, dat de pulpa-chirurgie specialiseering noodzakelijk maakt, damit ein aus sozialmedizinischem Gesichtspunkt annehmbares Resultat erhalten werden soll!

v. A.

Natürliche und künstliche obere Frontzahnreihe. R. F a e s. Schweiz. Monatschr. f. Zahnheilkunde, Oktober 1941.

Bij de prothese is naast de functie, de cosmetische factor van groot belang. De onderzoekingen van F a e s hebben tot doel, vast te stellen in hoeverre de verhouding der middelste snijtanden tot het midden van het gezicht, het verloop van de snijkanten en de positie van de bovenfrontanden ten opzichte van de onderlip doorslaggevend zijn voor het natuurlijk uiterlijk van den patiënt.

Schrijver wijst erop, dat er bij de prothese slechts zelden een eenigszins belangrijke overbeet kan worden aangebracht, omdat deze meestal een beletsel is voor de goede functie. Dit laatste neemt echter niet weg, dat de natuurlijke plaatsing der fronttanden en het vroegere verloop der snijtanden kan worden nagebootst, hetgeen kan gebeuren zonder dat men de articulatie stoort.

In vele gevallen echter komt de patiënt tandoos tot ons en is bovendien de oorspronkelijke toestand van de proc. alveolaris dusdanig gewijzigd, dat andere wegen ter verkrijging van een gunstig aesthetisch effect moeten worden gezocht. De relatie van de kam van boven- en onderkaak ten opzichte van elkaar, de mondgrootte, het verloop der lippen en de verhouding hiervan tot het gezicht zijn in dit opzicht doorslaggevend.

F a e s hield zich bezig met het verzamelen van gegevens hieromtrent bij menschen met natuurlijke fronttanden. De toepassing van de hierbij verkregen inzichten omtrent de cosmetica kan van belang zijn bij de reconstructie van het front bij patiënten met tandlooze mond.

Als basis voor de oriëntatie werd door schr. behalve de bipupilaire lijn de Campersche horizontale gebruikt. (Het laatste vlak wordt bepaald door het subnasale en de beide tragia). Een vierhoekig metalen raam met twee ten opzichte van elkaar verschuifbare parallel aangebrachte dwarsdraden vergemakkelijkte het onderzoek betr. de verhouding van de pupillen- en fronttandlijn.

Uit de tabellen blijkt, dat in het algemeen de middelste snijtanden het diepst en de hoektanden het hoogst staan, terwijl de zijdelingsche snijtanden het midden houden tusschen deze uitersten. Bij het verloop van de curve der fronttanden t.o.v. de bipupillairlijn konden 6 verschillende rubrieken worden onderscheiden, welke achtereens volgens beschreven worden.

Over het algemeen bedroeg het onderscheid in hoogte tusschen zijdelingsche en middelste snijtand 1 mm en tusschen deze laatste en hoektand 2 mm. Bij de volle prothese is een lichte convexiteit van de snijkantlijn van het front ten opzichte van de pupillenlijn aan te raden.

Het behoeft ons niet te verwonderen dat schr. een verband kon vaststellen tusschen de lengte van de bovenlip en de zichtbaarheid van de bovenfronttanden. Afwijkingen van deze regel komen echter voor. In doorsnee is de zichtbaarheid 2 mm (max. 8 mm), een cijfer, dat de oude regel bevestigt, dat de middelste snijtand ongeveer deze afstand langer moet hangen dan de onderlip in rusttoestand.

Men ontkomt na kennismaking van dit artikel niet aan de indruk, dat factoren, die van belang zijn voor de aesthetica van het gelaat zich niet, of heel moeilijk in rubrieken laten samenvatten. Dat schedelvorm, kaakvorm, tandvorm en tenslotte rassenverschil buiten beschouwing gelaten werden, moet worden betreurd.

P. C. W.